

ОБЩИНА КОТЕЛ

**П Л А Н
ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО И
НАЦИОНАЛНОТО СТОПАНСТВО ПРИ
НАВОДНЕНИЯ В
ОБЩИНА КОТЕЛ**

**ГР.КОТЕЛ
2015 ГОД.**

ВЪВЕДЕНИЕ

Наводненията са природно явление, което не може да бъде предотвратено. Някои човешки дейности като нарастването на населените места и стопанските активи в заливните равнини, както и намаляването на естествената способност на почвата да задържа вода, породено от използването на земята и промяната на климата обаче допринасят за увеличаване на вероятността от наводнения и неблагоприятните последици от тях. На територията на Котленската община се наблюдават различни видове наводнения, като речни наводнения, внезапни наводнения и наводнения на населени места (отделни квартали и села).

С оглед намаляване на неблагоприятните последици от наводненията е приета

Директива на Европейския съюз 2000 / 60 / ЕО в която са отразени определенията за:

- река;
- речен басейн;
- подбасейн;
- район на речния басейн и др. понятия.

Съгласно чл. 2, ал.1 от директивата, „Наводнение” е нерегламентирана поява и разливане на значителни обеми вода, временно формиращи непрекъснато водно ниво, под което остават терени, обекти и съоръжения, предназначени за съществуване на сухо.

Това включва наводнения от:

- реки;
- планински потоци;

Наводненията могат да бъдат:

Естествени наводнения от речни разливи.

Този вид наводнения у нас са най-големите по мащаб, катастрофалност и трудно възстановими последици. Дължат се на временно излизане на реките извън коритата за средни води, поради различни причини – най-често поради бързо формиране на голям отток в по-горе лежащата водосборна област вследствие интензивни валежи, по-рядко комбинирано с бързо снеготопене. Съществуват и други причини, които способстват за тяхното появяване и неблагоприятно протичане, като ледоход, временно задръстване на тесни места с влачени материали и др.

Въз основа на физикогеографската, хидрографска и климатична характеристика на общинската територия и наличния опит от минали подобни събития **се прави анализ на възможностите за настъпване на наводнения. Набелязват се потенциално опасните реки и речни участъци с ниски уязвими брегове в селищни райони и през терени с промишлено, земеделско или друг вид обществено използване.** Традиционно провежданата у нас държавна политика за борба с наводненията е довела до извършване

на корекционни работи по реките, изграждането на защитни съоръжения, като диги и подпорни стени. Тези участъци трябва да бъдат обект на внимание, защото там със сигурност са се проявявали негативните въздействия на наводненията. Целта на анализите трябва да бъде оценка на сегашното им техническо състояние, ефикасността на защитното им действие и потенциалната възможност за развитие на наводненията при тях, в надлежащите и подлежащите речни участъци.

Предвиждането за очакваните последствия от наводненията, на този етап може да има само приблизителен характер, с качествени определения на възможните щети. Системното и научно-технически издържано изследване на тези въпроси е една огромна и скъпо струваща задача, чието изпълнение трябва да бъде отразено в плановете за защита като перспектива, по съответен приоритетен ред.

Естествени наводнения от интензивни валежи.

Дължат се на краткотрайни, но особено интензивни валежи (понякога комбинирани с бързо снеготопене), които падайки върху непроницаемите повърхности на уличните настилки, дворове и покриви водят до т.н. интензивно „водообразуване”, т.е. бързо превръщане на валежа в повърхностен отток. Когато този отток превишава капацитета на канализационната система, в ниските места на селищния район (улици, площади, приземни етажи, мазета, подлези, гаражи и други обекти на ниското строителство) могат да се получават тежки заливания и „потопяване” на хора, съоръжения, имущество с всички по-късно проявяващи се разрушителни последици. В сравнение с речните разливи, този тип наводнения имат по-ограничена социална значимост, но с пълно основание се причисляват към природните обществено опасни бедствия.

Оценката за възможността от подобни наводнения трябва да протече чрез анализ на селищните канализационни системи – капацитет, техническо състояние, оразмерителни от точни модули в сравнение с максималните наблюдавани интензивности на валежите. Това е специализирана инженерна дейност, чието провеждане е възможно само след възлагане на експертизи. За етапа на първоначалното планиране, оценките за този тип наводнения могат да се направят приблизително, въз основа на минал опит и някои качествени оценки за топографията на терените, максималната интензивност на валежите и наблюдаваното действие на канализационните системи.

Изкуствено причинени наводнения.

Това са наводнения, които както бе споменато по-горе, се причиняват от неправилно управление на водохранилища (язовирен тип) тежки аварии с големи хидротехнически съоръжения (язовирни стени, и др.) поради занемарена поддръжка, диверсионни или военни действия.

В нормална обстановка, тези наводнения са напълно предотвратими, поради което не могат да бъдат отнесени към природните рискове.

По този начин, даже и при пълното отваряне на изпускателя, то не може да има забележим принос към размера на високата вълна под язовира в сравнение с преминаването ѝ при естествени условия (т.е. без наличието на язовир).